

יום	יום לחודש	יום מוהר"ן	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות מוהר"ן	משנה ברורה מוהר"ן	חיי מוהר"ן	שולחן ערוך
שבת	כ"ו	י"ד	נג	חזרה	תני-תיר	א' ב'	
א	כ"ז	י"ד	נד	קמב	תנו-תנו	ג' ד'	
ב	כ"ח	טו	נה	קמב	תני-תני	ה' ו'	
ג	כ"ט	טז	הו	קמג	תני-תני	ז' ח'	
ד	א'	טז	זז	קמג	תנא-תנא	ט' י'	
ה	ב'	טז	זח	קמג	תנא-תנא	א' ב'	
ו	ג'	יז	זט	חזרה	תנא-תנא	ג' ד'	

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

419 | פרשת בהו"ב | כ"ז אייר תשפ"ה

דבר המערכת

התחדשות היא כידוע מיוסדי העבודה בענינו של רבינו הקדוש, כל קדושת מתן תורה בשעתו ולדורות תלויים בהתחדשות זו וכמו שדרשו חז"ל על הפסוק ביום הזה באו מדבר סיני, ההתחדשות נובעת מאמונה טהורה שהש"ת מחדש את עולמו בכל עת ומוסיף חסדים חדשים שלא היו מעולם. אבל אף על פי כן, כדאי גם לנצל כל סיבה להתחדשות ואפילו חיצונית וגשמית, כדי להתחיל מחדש.

ההתחדשות במדורי גלינוי 'קרני אור' החל משבוע זה, ודאי יוסיפו התחדשות לגשת מחדש וברצונות חדשים לקבל הארות בעבודת ה' המופיעים בין בתרי הגליון על מאמריו השונים.

כאן המקום להביע את רחשי הלב בתודה והודיה להש"ת על מאות גלינוי 'קרני אור' שיצאו לאור עד כה. בחסדי ה' עלינו מדי שבוע ומדי מועד וחג זכינו להגיש אוצר מופלא זה, אשר רבים נאותו לאורו וזכו על ידו להרהורי תשובה ונקודות בהירות בעבודת ה' על פי אורו הגדול של רבינו הקדוש ובבירורי הלכה ועוד.

בהודאה על העבר ובבקשה מעומק הלב על העתיד שלא תצא תקלה מתחת ידינו ושנזכה שיתקדש שם שמים ואור דעת הצדיק על ידינו, אנו מייחלים מצפים ומקווים שאכן השופר הזה, ימלא הלאה את ייעודו ושליחותו, לשמש בס"ד את בני קהילתנו הקדושה לצעוד בדרכו הטהורה והקדושה של רבינו הקדוש מברסלב זי"ע כמסורה לנו מדור דור מבלי לזוז זיו כלשהוא, לרצון ולנחת רוח לפני אדון כל.

בהזדמנות זו נודה גם לכל הקוראים החשובים ששולחים הארותיהם והערותיהם המחכימות והמועילות, דבר המוסיף כח לכל הכותבים והעורכים לעמול בהגשת הדברים כתיקונם כראוי וכיאות לדברים העולים על שולחן מלכים מאן מלכי רבנן.

יזכנו ה' להוסיף לזכות את הרבים ולהאיר ולהשקות את ציבור מבקשי ה' מנועם נחל עדניו של רבינו הקדוש לטוב לנו לנצח.

העורכים

פניני אור

אמרות טהורות מרביה'ק ותלמידיו

מי שרופא לישן ואינו יכול לישן, העצה לזרז לבל להכריח עצמו כל כך לישן. כי כל מה שמכריח עצמו יותר לישן, מתגבר עליו ביותר מניעות השנה. וענין זה גם בכל הדברים שבעולם לכלי להכריח עצמו ביותר. כי כל מה שמכריחין עצמו ביותר לאיזה דבר, מתגבר עליו ביותר ההפך ד'קא.

(חיי מוהר"ן)

פי בי חישק ואפליטהו

אלא שצריך להבין, מה ענין רצונות לביטול מניעות, אם הסיבה למניעות הם פגמי הקדושה מדוע הרצונות מבטלים מניעות אלו.

וכאן אנו באים להבנה עמוקה בסוד הנהגות הש"ת ברוב חסדו עם האדם אחר שחטא לפניו. שורש החטא בפגמי הקדושה הם אהבות נפולות ר"ל (עיי' לקו"מ, ח"א ל"ד-ד'), במקום לאהוב את הש"ת והתורה והצדיקים וישראל הוא נתן אהבתו למאווים שפלים של עולם הזה ובראשם לכללות כל התאוות (ראה לקוטי הלכות, יום כפור א-ד'), מדת הדין מחייבת להרחיק אדם זה חלילה, ועל כן מזדמנים לו מניעות עצומות שמונעים בעדו מלהתקרב אל הקדושה, אבל השם יתברך ברוב רחמיו וחסדיו טמן את התרופה בתוך העונש עצמו, אם האדם ישיכל ש"כשיש לו מניעות גדולות מאד מאיזה דבר שבקדושה, ידע ויבין מזה, שזה הדבר שרוצה לעשות, הוא נחשק גדול מאד, ודבר יקר מאד" ויהפוך את המניעה לרצון וחשק אזי יתקון שורש הפגם.

רבי נתן מבאר בכמה מקומות (ולדוגמא, בהל' דס א-א') שמדתו של אברהם אבינו היתה "אהבה והשתוקקות וכיסופין דקדושה", הרצון והכיסופין בקדושה נובעים ממדת האהבה הקדושה, זהו ממש משקל נגד ותקון בשורש לאהבות הנפולות חלילה, ועל כך בדיק באו המניעות אחר שפגם בקדושה, כדי לתת לו אפשרות לעורר רצונות וחשק חדש שהם הם תיקון האהבות בשרשם.

זוהי ההכנה לקבלת התורה שתלויה כאמור בתקון הקדושה, וכדברי רבי נתן שם (אות ב'): "כל אחד מישראל אפילו הפחות שבפחותים צריך לקבל את התורה בכל דור ודור, כמו שדרשו חז"ל על פסוק 'היום הזה נהיית לעם', ופירש רש"י, 'שיהא דומה בעיניך כאלו היום באת עמו בברית', היינו שכל אחד מישראל כפי מה שמקבל על עצמו עול מלכות שמים, שמקבל על עצמו מעתה לחדש כנשר ימיו שעברו בחושך ורוצה מעתה ליכנס בתורה ועבודה באמת, זהו בחינת קבלת התורה אצלו, ואי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי ההשתוקקות והכיסופין דקדושה, שצריך להרגיל עצמו מאד שיהיה לו כיסופין והשתוקקות דקדושה שיכסוף וישתוקק ויתגעגע מאד תמיד מתי יזכה להתקרב לה' יתברך באמת".

מי שלא יתבהל מגודל המניעות אלא יבין את המכוון האמיתי, לעמוד ולתקן את שורש העוון שגרם את המניעות, ויהפוך את כל הקשיים לחשק חדש ולכיסופים חדשים, אזי

המשך בעמוד ד'

הוא החליט כבר בפעם העשירית 'לקחת' עצמו לעמל התורה, ניסה למצוא מסגרת נכונה בה ילמד כראוי, שאל וחקר ודרש וכבר היה נראה לו שהנהגה הזאת יצליח לחזור לעולמה של תורה, אבל ככלל פעם גם הפעם צצו להם מניעות ממניעות ושנות ומשונות, דוקא עתה הוצרכו בני ביתו לטיפול רפואי שהקשה עליו להיות בן חורין לעסוק בתורה, וכשנפתרה מניעה זו החלה מניעה חדשה מחמת ממון, וכן הלאה, הוא מרגיש שמהו שמיימי קורה כאן, כאילו דוחים אותו מלמעלה מלהתקרב לתורה. מה עושים כאן...

עומדים אנו בעיצומה ותוקפה של תקון מדת ה'יסוד' בימי הספירה הקדושים, מדה זו כשמה כן הוא, יסוד ושורש לכל בנין התורה והמצוה וכל חלקי הקדושה והעבודה של האדם, כל זכיינו במתן תורה היה בגלל שקבלנו על עצמנו את שמירת הקדושה, וכמו שכתב רבי נתן (בלקוטי הלכות, שבועות ב-א): "עיקר מתן תורה תלוי בשמירת הברית, וכמו שכתוב שם 'ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי כ', כי על ידי שמירת הברית בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון בשעת מתן תורה".

רבי נתן מגלה במקום אחר (שם, הכשר כלים ד-יז) ש"כל המניעות להתקרב אל הקדושה הוא על ידי פגם הטומאה, כי עיקר כל צרות ישראל רחמנא לצלן וכל הגלויות הם על ידי פגם עוון זה", ומרחיב שם על פי הנרמז בפרשתנו - פרשת בחקותי - שהטומאה גורמת ש"אזמין להם מניעות עצומות" וכאמור שם "והבאתי אותם בארצות אויביהם - היינו שיתגברו נגדם האויבים והשונאים, שמהם כל המניעות".

בהמשך דבריו הוא מבאר (על יסוד דברי רבינו הקדוש, בלקו"מ ח"א סו) שעיקר התיקון לשבר המניעות והאויבים הוא על ידי הרצון והחשק, ומבאר כזה את האמור בפרשתנו "והם ירצו את עונם - שיהפכו אותם לרצון, ועל ידי זה 'זוכרתי את בריתי יעקב'".

זהו התיקון לכל המניעות, דוקא בעת שמתגברים המניעות צריך לעורר רצונות ביתר שאת, וכפי שרבינו הקדוש כותב שם (אות ד'): "וכפי מעלת הנחשק כן צריך להיות גודל החשק, ועל כן כשהנחשק גדול מאד, נמצא שצריך שיהיה לו חשק גדול מאד, אזי יש לו מניעה גדולה ביותר שעל ידי זה החשק גדול ביותר, כי כל מה שהמניעה יותר גדול החשק מתגבר ביותר, ועל כן ראוי לאדם לדעת כשיש לו מניעות גדולות מאד מאיזה דבר שבקדושה, ידע ויבין מזה, שזה הדבר שרוצה לעשות, הוא נחשק גדול מאד, ודבר יקר מאד, שמחמת זה המניעה גדולה מאד".

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימייל מידי שבוע

הדל"נ 6:59 - נין החמה 5:33 - מוזק"ש 8:13
צאת השבת 8:16 - צאה"ש לר"ת 8:53

שבת מברכים חורש סיון, המולד ביום שלישי בבוקר בשעה 9:14 ו' חלקים, ר"ח ביום רביעי.

לימוד חכמת הקבלה (ד)

לשבר את כל התאוות ומידות רעות ולעבוד את השם יתברך באמת ביראה ואהבה" (קונטרס תורה אור, אות ב).

ובעוד שבלימוד הקבלה, ישנה הגבלה לגבי גילו של הלומד - גם לאלו הראויים לכך - הרי שבלימוד ספרי רבינו לא קיימת אף הגבלה זו, וניתן לעסוק בה כבר בימי הנעורים והבחורות (כשכל אחד לומד כפי מדרגתו כמובן, ואינו הורס לעלות למדרגת המבוגרים וחכמים ממנו, וק"ל).

וכפי שכותב גם הר"ק רבי אפרים'ל בעל ה"עונג שבת" ז"ל:
"דע ידידי, יקירי וחביבי, כי לימודי רבינו הקדוש ז"ל, אף שיש בתוכם חכמת הקבלה, סתרי תורה, רזין דרזין - אף על פי כן אין שום חשש כלל ללמוד בתוכם גם בימי הנעורים, להתקרב לרבנו וללמוד ולשתות בצמא דבריו ז"ל... כי רבינו ז"ל הלביש הקבלה והנסתר בלבושים וצמצומים רבים, כמבואר בליקוטי קמא סימן ל': וצריך כל אחד לבקש מאד מלמד הגון כזה שיוכל להסביר שכל גדול כזה על ידי השכל התחתון כנ"ל כדי שיוכלו קטנים להבינו, יעויין שם" (עונג שבת, עמוד שטו).

וממוצא הדברים אתה למד לגבי 'חובת' לימוד הקבלה, כי כל הנאמר בדברי המוקבלים על עוצם גודל חובת לימוד הקבלה, מתקיים במהדרין מן המהדרין על ידי לימוד תורת רבינו הקדוש.

וכפי שמקובל בדינו: "על המובא בספרים בענין גודל החיוב של לימוד הקבלה - אמרו אנ"ש, שְאֵלָה שאינם מסוגלים לזה, **יוצאים ידי חובתם בלימוד בפשיטות בספר הזוהר וספרי רבינו**" (שיש"ק ד, קח).

ונתיבות להגיע לעבודתו יתברך באמת, למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים אין עוד" (שם).

ומעתה: **"מה גדלו חסדי ה' ונפלאותיו, אשר הוריד לנו זה הנחל ומקור החכמה, הנובע ומשפיע לימודים שורשיים לחכמת הקבלה, ומפרשים ומבארים אותה. ועוד ברובם ככולם, ישפר ויטהר שמים [לימוד הנסתר], גם מעבים ומגשש, לבלי להרבות על כל פנים באלה הלשונות, הנקראים בדברי חז"ל בשם 'מעשה מרכבה' שאין דורשין" (ביאור הליקוטים, הקדמה).**

את הדברים האלה כותב רבי אברהם ב"ר נחמן, לאחר שמבאר את חובת לימוד הנסתר ומאריך את העובדה שבדורנו אנו ספק אם נמצא 'אחד ממאה' שראוי ללמוד תורת האריז"ל (וכפי שהובאו דבריו במאמר הקודם). ואז הוא מסיים בדברים אלו, בהם הוא נותן שבח והודאה על כך שזכינו לתורתו של רבינו, אשר מצד אחד הם 'לימודים שורשיים לחכמת הקבלה ומפרשים ומבארים אותה', ומאידך אין בהם את סכנת "העבים והגשש", הלא היא סכנת ההגשמה הקיימת בתורת האריז"ל.

"והנה מבואר מדבריו הקדושים שיעיקר הסגולה להצלחת הנפש הוא בלימוד הנסתר, אלא שבלימוד הקבלה לא כל אפין שוין בזה, ובאמת להראויים לזה מאד מאד מוכרחים ללימוד הזה אבל להבלתי ראי מגיע קלקול חס ושלוש ... אבל לימוד התורה שבנסתר שזכינו על ידי רבינו הקדוש ננמ"ח ז"ל, זאת התורה אשר שם רבינו הקדוש לעיני כל ישראל, ותורתו הקדושה היא דבר השהו לכל נפש, ונותנת לכל איש ואיש די מחסורו אשר יחסר לו, והיא התבלין להיצר הרע אשר עומד בכל יום ויום על נפש איש הישראלי לעקור אותו משורש הקדושה. ובגדול כח אור התורה הקדושה מה שגילה רבינו הקדוש והנורא, יכולין לזכות לצאת מאפלה לאורה, לזכות

בשבוע שעבר נתבאר שאין כל אחד ראוי ללמוד קבלה, ומי שאינו ראוי ולומד מגיע לו הפסד ונזק רוחני.

ועתה, שימו לב:

כל אותם שאינם ראויים ללימוד הקבלה, אינם נשארים בחוץ כלל וכלל. שכן, זכינו גם זכינו באחרית הימים האלה לתורתו של רבינו, אשר מצד אחד היא אף גבוהה עד לאין שיעור מתורת האריז"ל הכלולה בה, ומאידך שווה היא לכל נפש, ללא שום חשש.

"כי באמת, כל דברי הספר הנורא הזה הם השגות עליונות גבוהות ועמוקות מאד מאד עד אין סוף ואין תכלית, ונעלם ונסתר ונתלבש בהם דברים גבוהים ועליונים מאד אשר אינם מוזכרים כלל בתוך התורה כי אם בדרך רמז וסוד. וכל כתבי האריז"ל ז"ל ומאמרי הזוהר הקדוש ותיקונים וכל דרכי הקבלה הקדושה, כולם כאחד כלולים בדברי הספר הקדוש הזה, וכל תורה ותורה מדברת מכוונות מיוחדות מאיזה מצוה ומשער מיוחד מה' עץ חיים' בדרך נפלא ונורא מאד, כאשר עינינו ראו ולא זר אשר פתח עינינו והראה לנו לפעמים כטיפה מן הים מעוצם כוונתו, וכאשר הובא בתוך הספר לפרקים איזה רמזים בעלמא. כי כל תורה ותורה כלול מפרד"ס, ובכל אחד ואחד הן בדרך פשט הן בדרך רמז וכו', בכולם יש בהם עמוקות גדול נפלא ונורא מאד" (ליקוטי מוהר"ן, הקדמה).

ומאידך, על אף עוצם עמוקותם, הרי הם שווים לכל נפש ממש. "והן הן גבורותינו, הן הן נוראותינו, אשר השיגה יד שכלו הקדוש הרם ונישא, להלביש ולהוריד דברים גבוהים ונוראים כאלה, דברים קדושים ודקים ורוחניים מאד, להלבישם בלבושים רבים וצמצומים, עד אשר יהיו דברים השווים לכל נפש! להודיע לבני האדם גבורותיו יתברך, לגלות עצות ודרכים

פניני התחזקות והתעוררות שנערכו ונעבדו מתוך אצירת שחותיו של הגרי"מ שכתער שליט"א

שביבי אור

כוחה של אמירת תהילים

מצוה לבוש ומעוטר עם מלבושי כבוד כראוי וכיאות ליראי ה', וראיתי ושש לבי. תוך כדי כך פנה אלי ואמר: אתה הרי יודע את כל מה שהיה עמי, אבקש ממך לפרסם המעשה.

ובכן, באותו ערב דיברתי בפני הציבור ומילאתי בקשת אותו אברך לספר את סיפורו, כמובן ללא הזכרת שם ורמז כל דהו:

האברך הזה גדל בבית שבור והרוס, שהיו בו כמה חולי נפש רח"ל, והוא היה בחור מבוגר ולא מצא את מקומו, ולא זו בלבד אלא שנוסף על כל אלה גם יצא עליו לעז, באופן שהיה כמעט מיואש מלמצוא את זיווגו ולהקים אי פעם בית בישראל. יום אחד, בצר לו, קיבל על עצמו לומר כל ספר תהלים מידי יום עד שיוושע. ואכן במשך כמה שנים אמר בקביעות תהלים יומם ולילה. באחד הימים שמעתי שהתארס. אך לא עבר זמן רב וריגנו אחריו, ונתבטל שידוכו, אך הוא בשלו, הוא עמד בנסיון הקשה, שגם לאחר כל כך הרבה תהלים ספג מכה כזאת, אך בסייעתא דשמיא המשיך במנהגו למרות הכל ולא הפסיק מאמירת התהלים ולא נפל ממדרגתו, עד שעזר לו השי"ת שהקים בית נאמן בישראל, ויש לו רכוש ופרנסה גדולה, וכו' כבר זכה לבית מלא ברכת ה', כאחד האדם, וביקש לפרסם הדבר להראות כוחה של אמירת תהלים בקביעות מבלי להתייאש.

כי בתהלים גנוזים כל הישועות לכל סוגי האנשים מאיזה מקום ומקום שהוא, וכמאמר מוהרנ"ת שתהלים שייך גם לגרוע שבגרועים אפילו ברוחניות. ואם יקח עצמו לתהלים ויעמוד בכך, יפתחו לפניו כל מעיינות הישועה ויעלה על המסילה העולה בית א-ל.

המועיל ויעיל ביותר, אשר הוא מסוגל להאיר את חיינו ולגרש את כל המחשכים לנו.

כי כאשר האדם מרבה באמירת תהלים, אזי חיוו משתנים לטוב עד אין שיעור, אמונתו בהשי"ת משתנית ומתחזקת עד אין ערוך, דבקותו בבורא עולם משתנית ומתעצמת באופן אחר לגמרי, ורוכש בעצמו חיים נצחיים ברוחניות ובגשמיות, וכל מחשבה וכל דיבור ורצון טוב - לית רעותא טבא דאיתאביד - כולם יתגברו ויתחדשו על ידי התמדת אמירת תהלים.

ולכן הבה ונרבה באמירת תהלים, ובכך נרכוש לעצמינו חיים נצחיים, וזכותה תגן בעדינו ברוחניות, ותגן בעדינו בגשמיות, עוברינו ועבור בני ביתנו - טפלא ונשיא, עבור צאצאינו וצאצאי צאצאינו, והכל ע"י אמירת תהלים בפשיטת ובתמימות.

ובפרט בזמן של ספירת העומר שצריכים להיכנס במ"ט שערי תשובה, אזי על ידי אמירת התהלים יאיר עלינו השי"ת את מ"ט שערי התשובה, שנזכה לשוב אליו בתשובה אמיתית ולקרבת אלקים תמידית לטוב לנו כל הימים ברוחניות ובגשמיות.

עובדא נפלאה מכוחה של אמירת תהילים

לפני כמה שנים כשיצאתי משמחת ברית מילה בביהמ"ד סאטמאר בירושלים ראיתי יהודי, 'חסדישער איד', שהיה מוכר לי משכבר הימים, והיה לבוש עם כל 'השמונה בגדים' מלווה בבית מלא של טף ונערים, שכל רואיהם יכירו כי הם זרע ברך ה', ולצדו מתלווה גם בנו שכבר עבר את גיל בר-

התהילים כולל בתוכו כל התיקונים והסגולות כולם

נשכיל להחשיב את הרכוש היקר הנמצא תחת ידינו, ונבין כמה מיני סגולות ותיקונים כלולים בספר התהילים. כהיום מחפשים תיקונים וסגולות במרחקים... והרי יש לנו ספר יקר כזה, המכיל בתוכו כל התיקונים והסגולות כולם, ומדפיסים אותו ללא שיעור, והוא קרוב וביד כל אחד ואחד, אך צריכים להזהר שהריבוי לא יפחית חלילה מחשיבות הדבר, וכדבריו הידועים של המ'סילת ישרים' בהקדמתו, שמרוב שהדברים פשוטים וידועים, אין הם חשובים בעיני ההמון, אך אנן נשכיל ונידע גודל עוצם תועלת הנפלאה והנשגבה של התהלים, על אף ריבוי הפירסום והקירבה של ספר יקר ערך זה, התהלים צריך להיות תמיד צמוד אלינו, ובכל רגע פנוי ומיותר נחטוף ונזכה לומר עוד פרק ועוד קאפיטל, כי הרי אנו זקוקים לזה בכל צעד ושעל כאויר לנשימה, בשביל העבר, בשביל ההווה ובשביל העתיד, עבור גשמיות ועבור רוחניות.

כלי הקרב המועיל ביותר - אמירת תהילים

בתמימות ובפשיטות

הרי עבודה זו היא בכלל העבודות הפשוטות שריבה"ק הפליג כל כך במעלתם, זהו תמימות הרצויה, וזהו הפשיטות הנדרשת והמבוקשת מעמנו, ועל ידה נזכה לכל טוב סלה.

אנו מוכרחים לשוב ולעבוד את השי"ת בעבודת התמימות והפשיטות, לקיים את העבודות הפשוטות הכל כך נחוצות עבורינו, רביה"ק כותב בסיפורי מעשיות (תחילת מעשה י"ג) שמרוב חכמה שכחו את תכסיסי הקרב, הנה לנו תכסיס קרב

ברכת "ברוך שפטרני"

מקור הברכה

במדרש רבה (תולדות פרשה סג אות י) א"תא: "אמר רבי אלעזר, צריך אדם להיטפל בבנו עד י"ג שנה. מכאן ואילך צריך שיאמר ברוך שפטרני מעונשו של זה". וכך היה נוהג **מהרי"ל** (מנהגים הל' קריה"ת) שלאחר שעלה בנו לתורה היה מברך ברכה זו בשם ומלכות.

ברכה שלא נזכרה בגמרא

אמנם **הרמ"א בדרכי משה** (סי' רכה אות א) כותב: "לא מצאתי ברכה זו בגמרא, וקשה עלי שיברכו ברכה שלא הוזכרה בגמרא ובפוסקים רק במדרש, וטוב לברכה בלא שם ומלכות". ועל פי זה פסק **בהגהותיו לשולחן ערוך** (שם ס"ב) שטוב לברך בלא שם ומלכות.

כדוגמא זו אנו מוצאים לגבי ברכת 'ברוך המקדש שמו בריבים' שאנו אומרים בשחרית, **שבטור** (סי' מו) הביא נוסח סיום הברכה 'ברוך אתה ה' מקדש שמך בריבים, וכך הביא הבית יוסף (שם) בשם **הסמ"ג**. ואילו **הט"ז** (שם קט"ו) כותב דכיון שלא נזכר ברכה זו בגמרא אין לאומרה בשם, ועל דרך זה אין חותמים במודים דרבנן 'ברוך אתה ה' א-ל ההודאות', ובברכת בורא נפשות ב'ברוך אתה ה' חי העולמים'.

לעומת זה שיטת **הגר"א** שיש לברך בשם ומלכות גם בברכות שלא נזכרו בגמרא, ולכן פסק שיש לברך 'ברוך שפטרני' בשם ומלכות הגם שלא נזכר בגמרא (סי' רכה ס"ב). וכן לענין ברכת בורא נפשות פסק שיש לחתום 'ברוך אתה ה' חי העולמים' (סי' רז). ובמודים דרבנן פסק לחתום 'ברוך אתה ה' א-ל ההודאות' (סי' קכז ס"א). ומובא **במעשה רב** (אות א) שהיה חותם בשחרית 'ברוך אתה ה' המקדש שמו בריבים'.

למעשה אין לזה כלל ברור, כי יש ברכות שלא נזכרו בגמרא ואף על פי כן נוהגים לברכם בשם ומלכות, כמו ברכת 'הנותן ליעף כח' שכתב **הרמ"א** (סי' מו ס"ו) שהתפשט המנהג לאומרה הגם שלא נזכר בגמרא. וכן ברכת ברוך שאמר וישתבח לא נזכר בגמרא וחותרים בשם. וכן

ברכת 'אשר צ'ג' נפסק **בשולחן ערוך אבן העזר** (סי' סג ס"ב) לברך בשם ומלכות הגם שהיא רק מתקנת הגאונים. וכתב **האשל אברהם מבוטשאטש** (פס"י מו) שבאמת מצד הדין אין חשש ברכה לבטלה אם מברכים ברכה שלא נזכר בגמרא והונהג אחר תקנת חז"ל, כמו שאנו מברכים על הלל בראש חודש, אלא שצריך שזה יהיה ממנהג ותיקין ולא יהא תורת כל אחד בידו. וכן נראה מדברי **המשנה ברורה** שהכל תלוי בזה לפי המנהג (עי' ס"ו סק"ד וסי' רז סק"ה).

היו גדולים מדור העבר שבידו 'ברוך שפטרני' בשם ומלכות, אבל למעשה מנהג רוב העולם לברך בלא שם ומלכות, וכתב **הבן איש חי** (ש"א פ"א ר"ז) שיהרהר בלב שם ומלכות.

פירוש הלבוש והאור החיים הקדוש

הלבוש (ס"ב) מפרש כוונת הברכה, שהוא מברך על זה שנפטר הבן מלסבול על עצמו העונש של עוונות האב, וכמובא **בתיקוני זוהר** (תיקון מ פא). שקטן עד י"ג שנה אינו בר עונש ונענש

על חטאי אביו (וע"ע שבת לב:). והאב מברך ברכה זו שמי שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה (כמובא בשבת קמט:). וכן פירש **האור החיים הקדוש** (שמות כב ה). ולפירוש זה היה ראוי שגם הבן בעצמו יברך, וכן כתב **בש"ך על התורה** (פר' לך יב א) שהבן מברך ברכה זו, ואפשר דמפני שאינו דרך ארץ שהבן מטיל פגם באביו, הטילו הברכה על האב.

פירוש בעל התוספות יום טוב

המגן אברהם (סק"ה) הביא פירושו של **בעל התוספות יום טוב** בספרו **דברי תמודות** (על הרא"ש ברכות פ"ט ס"ט אות ל) שעד הבר מצוה היה מוטל על האב לחנך את בנו, ואם היה מתרשל לחנכו כראוי היה נענש על מעשה הבן, ומהבר מצוה חייב הבן בעצמו להשתדל במצות, ומברך על זה שמעכשיו נפטר מעונש במידה והבן יתרשל מהמצות. ופירוש זה הביא **המשנה ברורה** (סק"ז).

תמיהה איך תיקנו ברכה על פטור

ממצות חינוך

יש לתמוה על פירוש זה, שהרי הילד בעצמו פטור ממצות, ואין שום עונש על ילד שאינו מקיים מצות, ורק האב הוא זה שחייב במצות חינוך, וגם אם הילד מתרשל הרבה ואינו מקיים לקול ההורים כל זמן שהוא משתדל לחנכו כפי יכולתו אינו נענש עבור מעשה בנו. ואם כן מצות חינוך דומה לשאר מצות שאם מקיימם כראוי אינו נענש ואם אינו מקיימם כראוי נענש, ולא מצינו בשום מקום שתיקנו חז"ל ברכה לשמוח על זה שנפטר אדם לקיים מצוה בגלל העונש שיש בה, אדרבה היה ראוי לברך על שהיה לו הזכיה עד כה לקיים מצות חינוך.

עוד תמוה, דלכאורה ברכה זו שייך רק על ילד שלא התנהג כראוי ולא עלתה ביד האב לקיים מצות חינוך כראוי, אבל ילד שהתנהג כראוי והחינוך עלתה ביד האב אין בידו עונש אלא קיבול שכר.

גם אינו מובן דאם כן למה נוהגים לברך ברכה זו בשעה שהבן עולה לתורה ומתחנך לטובה, שאדרבה בזה נראה שכן הועיל חינוכו לטובה ולא לרעה.

עוד תמוה **האחרונים** דגם לאחר הבר מצוה כל זמן שיד האב על הבן יש חובה על האב להדריך את בנו וללמדו, כמובא בירור דעה סימן רמ (ס"ב), ואם מתרשל האב נענש גם הוא בעד הבן (וכמובא במשנ"ב שם).

הכוונה שפטר מלטפל בו ודי

בתוכחה בלבד

ואפשר להסביר כוונת התוספות יום טוב כך: קודם י"ג שנה אין חובת האב לחנך את בנו כחלק ממצות תוכחה, שאין הילד חייב במצות ואין טעם להוכיח אותו על מה שלא קיים דבר שאינו חייב בו, והחייב על האב להקל על ההוראה לתורה כדי שכאשר יכנס לגיל המצות יבחר בעצמו לקיים המצות, כי בהיותו ילד איננו בעל בחירה לבחור הדרך הראוי לו, והולך אך ורק כפי השפעת הדרך שהכינו

הוראת קבע בביהמ"ד מכספי מעשר

להשתתף בהוצאות השוטפות ובהוצאות הבנייה לפחות כמו ועד בית בבנין מגורים (מבואר בח"מ סי' קסב ס"א ח) הרי זה דבר שבחובה. ג. אם הגבאי נותן תמורת ההוצאות קבע מקום בבית המדרש, יתכן שזה נחשב כקניית שותפות ולא כהתרחמה.

אמנם למעשה מי שהשעה דחוקה לו יכול לסמוך להקל, שכתבו **האחרונים** כי מי שידו דחוקה יכול לסמוך על דעת המקילים ליתן לצרכי מצוה (עי' שו"ת קנה בשם ח"א סי' קיג ושו"ת מנח"י ח"ח סי' פג). ואין כיום תקנה בבית המדרש שכל מי שאין לו הוצאות קבע מאבד את הזכות להתפלל בבית מדרש זה, ואי אפשר לכפות על עצם בנין בית המדרש שיש עוד בתי מדרשים בעיר, וממילא אין זה דבר שבחובה ממש.

וגם אם קונה מקום בבית המדרש, אם על ידי התרומה קונים בפועל ספסל חדש לבית המדרש, מותר בשופי לנכות את זה מהמעשר, שהרי זה כקונה ספר ומשאלן לאחרים, דבכל פעם שאינו יושב על מקומו מרשה לאחרים לישב (עי' סי' רמט שם). אבל אם כבר קנאו ספסלים והגבאי רוצה להשתמש עם הכסף עבור החובות ישינים, ונמצא שאינו קונה רק זכות לישב במקום זה אי אפשר להוריד את זה מהמעשר, אלא אם כן עיקר כוונתו להתרים סכום מכובד לבית המדרש ולא איכפת לו לקבל המקום מותר, וכן אם תורם הרבה יותר ממה שמקובל לשלם על מקום בבית הכנסת מותר ליתן עבור התוספת ממעשר.

בפרשתינו נאמר (כה-לה-לו) 'וכי ימנך אָחִיךָ וְנָקְטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִחָזְקָתָ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וְחִי עִמָּךְ... וְחִי אִחִיךָ עִמָּךְ'. **והרמב"ם** (הל' מתנות עניים פ"ז ה"א) מנה מצוה זו בכלל מצות צדקה.

והנה מלבד מצות צדקה להשלים די מחסור לעני, יש מצוה להפריש מעשר כספים מכל ממון שהאדם מרוויח ומסתחר בו, **והתוספות במסכת תענית** (ט. ד"ה עשר) הביאו בשם **הספרי** שזה נלמד מהפסוק 'עשר תעשר' שהוא מצוה על מעשר כספים. ואף שהסכימו **רוב הפוסקים** שמעשר כספים מפרש כשיעור חומש או לפחות מעשר עלול לעבור בכל פעם שיפגוש עני ויתעלם ממנו בכמה לאוין, אבל לאחר שהפריש ונתן כשיעור זה שוב אינו עובר (מובא באהבת חסד פ"ט אות ד בהערה).

יש להסתפק בבית המדרש שיש לכל אחד מהמתפללים הוצאות קבע, כשביל לכסות את ההוצאות השוטפות ואת ההוצאות הבנייה של הבית מדרש, האם אפשר להוריד את זה מחשבון המעשר.

ויש כמה טעמים להחמיר: א. יש מחלוקת הפוסקים אם מעות מעשר היא רק לעניים או לכל צרכי מצוה (עי' רמ"א סי' רמט ס"א ובנו"כ). ב. אין ליתן מעות מעשר עבור דבר שמחוייב בו, לפי שאין אדם פורע חובו מן הצדקה (עי' שו"ת), ומאחר שהמתפללים חייבים

ההורים לפניו, והאב מרגילו בדרך הטוב כדי שילך בדרך זו גם כאשר יזקין, ולכן אי אפשר לפטור את האב מלחנך את בנו לאחר שהוכיח את בנו וקיים מצות תוכחה על מעשה אשר לא יעשה, וחייב כל הזמן להיטפל בו ולהשפיע עליו. לא כן מגיל י"ג שנה ואילך שאז נעשה הבן בעל בחירה, והולך בדרך אשר יבחר, אין האב חייב רק במצות תוכחה, ואם קיים מצות תוכחה כראוי לו אינו נתפס בעוון הבן (עי' שבת נד:).

נמצא שחובת האב על הבן עד גיל י"ג הוא להכין את הקרקע ולסבב סיבות שהבן יוכל לבחור לקחת מעץ החיים בהגיעו לגיל הבר מצוה, שכאשר יהיה הבן בר חיובא יהיה בידו לבחור לקחת מן הטוב או מן העונש, ונשלם חיוב זה ברגע שהבן מגיע לגיל י"ג. ולזה מברך 'שפטרני מעונשו שלזה', שעד עתה אם הילד המשיך למרוד אחר התוכחה היה חייב להיטפל בו, ומעתה כשמגיע לגיל י"ג ונעשה בר עונשין לעצמו נפטר האב לאחר שקיים מצות תוכחה ואינו נענש עבורו, שהרי הוא בעל בחירה כשאר אדם ויוצא במצות תוכחה בלבד.

'ברוך שפטרני' כעין 'להכניסו לתורה'

ונראה דבאמת היה צריך האב לברך בשעת הבר מצוה 'להכניסו לתורה' על מה שזוכה להכניסו לתורה ולמצות כבר חיובא, כשם

שמברך בשעת הברית 'להכניסו בבריתו של אברהם אבינו', וכפי שמובא בהלכות מילה (י"ד סי' רסה ס"א) שהעומדים בשעת הברית אומרים 'כשם שהכנסתו לברית כן תכניסהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים'. אלא שאין מברכים שום ברכה רק על מעשה או על מקרה מסוים, על עשיית מצוה, או על ראיית שום דבר, ומאחר שבשעת הבר מצוה אין שום מעשה לברך עליו תיקנו על מה ששייך לשעה הראשונה שמתחנך להיות גדול.

ולא היה אפשר לתקן שהוא יברך בשעה הראשונה שמתחנך 'להכניסו לתורה ומצות' שהבן נכנס בעצמו כבר חיובא, והבחיירה היא כבר בידו אם להיכנס או לא (ולכן אנו אומרים כן 'כנס' לתורה לחופה ולמעש"ט, כגירסת ה"ט" ו"ה"ש" שם), על כן תיקנו לברך רק 'שפטרני מעונשו של זה' שזה נעשה בשעה שנכנס לעול תורה ומצות.

ונראה דברכה זו היא כעין וידוי מעשר, שבשעת הבאת המעשר מתורה על זה שקיים את המצוה כראוי, ומבקש 'השקיפה ממעון קדשך'. וגם האב מברך ומתווה לו המקדון שהפקיד הקב"ה אצלו לחנכו לתורה ולמצות, ואומר בשעה שמתחנך הבן, הנה חניכתי את בני כל הי"ג שנים וראה זה שממשיך להתחנך מעצמו לתורה ובכך 'ברוך שפטרני מעונשו של זה'.

וְעַל לְמוֹד הַפּוֹסְקִים הַזֵּהִיר מְאֹד מִיִּזְתֵּר מִפְּלִלְמוּדִים... וְהוּא תִקְוֶן מְדוּל מְאֹד מְאֹד...
וְאָמַר, שֶׁפֶל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי מְהִיב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם 'פּוֹסְקִים' וְלֹא יַעֲבֹר.

בע"ה ניתן לשמוע שיעור בעמוד היומי
מידי יום בשלוחה 433 בקול אנ"ש

רבי מאיר מטעפליק (ב)

טוב עין הוא יבורך

פעם אחת בא ר' מאיר לפני מוהרנ"ת, ושאלו מוהרנ"ת על איש אחד מטעפליק שהיה כרוך קצת אחרי מוהרנ"ת ז"ל, והשיב ר' מאיר כלאחר יד, כאומר שאין ממי לדבר, ענה ואמר מוהרנ"ת: שמע נא בקולי, אם תרצה להביט בעין כזה תחייב את כל העולם, כי תנסה עצמך ותביט בכל יושבי עירך הנוודים לך ותתחיל מן היושב בקצה העיר וכשתביט בו היטב בוודאי תחייבו, וכן תלך מבית לבית עד שתבוא לביתך שאתה איש כשר, ערליכער איד, מכל העיר? (בלשון שאלה). השיב לו ר' מאיר: לא כן, כי גם אני איני איש כשר. ענה לו מוהרנ"ת בלשון תימה: גם אתה אינך איש כשר? אם כן מיהו האיש הכשר?! אבל כשתביט בעין יפה, אזי גם כשתביט היטב בהגורע שבגורעים תמצא בו איזה דבר טוב, ומכל שכן במי שאינו גרוע כל כך, וכן בכל אחד ואחד, וגם כך נמצא טוב, ובדרך זה יכולים לזכות את כל העולם.

וכהא דמבואר בליקוטי מוהר"ן (ח"א סוף סימן ו') שכל אחד מישראל הוא בחינת כתר להשי"ת וצריך להכניס בו כל מין אבנים טובות שאפשר למצוא. דהיינו שצריכים להשתדל לחפש ולבקש אחר כל צד זכות ודבר טוב שאפשר למצוא בישראל ולדון את הכל לכף זכות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (אבות פ"א מ"ה) 'היב דן את כל אדם לכף זכות', וכהא דמבואר במדרש רבה (ויקרא פ"א) 'משל לאחד שמצא את חבירו שהוא עושה כתר אמר לו בשביל מי, אמר לו בשביל המלך, אמר לו כיון שהוא לצורך המלך כל אבן טוב שתמצא תקבענו בו עיי"ש.

וכן מבואר באריכות בליקוטי מוהר"ן (ח"א סי' רפ"ב) שצריכים לדון את כל אדם לכף זכות, ולחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות ויוכל להשיבו בתשובה עיי"ש, ועיין עוד בליקוטי מוהר"ן תניינא סימן א' בענין זה (כוכבי אור דף ע"ה).

אפר תחת כפות רגלי הצדיקים

התקשרותו של ר' מאיר לרבינו הקדוש ודרכיו ועצותיו הק' היה באמת ובתמים, ולכן עלה ונתעלה במדריגות רמות בעבודת ה'. והנה לרבי יצחק מחרשיואטע שהיה מתלמידי רבינו ז"ל היה אח ושמור ר' מאיר שנתקרב גם הוא לרבינו אך אחר כך נתרחק ממנו כמסופר בארוכה בספר אבניה ברזל (דף ל"ט), ואחר איזה שנים בא עוד הפעם לרבינו, ואמר עליו רבינו ז"ל איזה דבר צחות, ונעשה צחוק אצל כל השומעים, ומפני זה נתרחק עוד יותר מרבינו ז"ל.

ופעם אחת זמן רב אחר פטירת רבינו ז"ל נזדמן לו לר' מאיר מטעפליק לפגוש את ר' מאיר הנ"ל, סיפר אותו ר' מאיר לר' מאיר טעפליקער כל אותו מעשה איך שנתקרב ונתרחק מרבינו ז"ל בשביל אותו דבר צחוק שאמר רבינו עליו, ענה לו ר' מאיר טעפליקער: וכי זהו נקרא התרחקות? אזא רבי' וואלט איך אפילו זיך אראפעלייגט ער זאל טרעטן אויף מיר [= רבי כזה הייתי אפילו מניח עצמי שידרוס עלי] (אבניה ברזל דף מ"א).

בקרוב קדושים תתהלל

על פי דת תורת משה בכתב ובעל פה, על פי הספרים המיוסדים על אדני פז של הגמרא הקדושה מדרשים וספרי הוזהר הקדוש וכתבי האר"ז ז"ל וכו', בוודאי אנו צריכים להאמין בכלום.

וזאת למודעי שבכל הדורות מאז ירדה נשמתו הטהורה של רבינו הק' לעולם, הרי שרבים וטובים צדיקים וחסידיים גאונים ומנהיגי עם, עסקו רבות בספרי רבינו הק' ותלמידיו והיו הוגים בהם ומחדשים על פיהם ומקבלים מהם תעצומות כוח והתחדשות עצומה. ורק מפאת הצנעת לכת שהיתה מנת חלקם נעלם ולא נודע שמם ולא התפרסם בעולם. גם רבים וטובים למדו את ספרי מוהרנ"ת ואף הביאו את דברי קדשו בספרו "ליקוטי עצות", ושפכו ליבם כמים בתחנונים מתוך ה"ליקוטי תפלות" שחיבר.

ובחסדי השי"ת אשר גברו עלינו, נתפשטה לאחרונה דרך רבינו ז"ל ביותר, ועשתה פרי להעלות נפשות בית ישראל על המסילה העולה בית ה', ורבים המה המתקרבים לדרך זו מכל חוגי היהדות הנאמנה. - חסידי בני חצרות שונות, ובני ישיבות ליטא. יוצאי אשכנז - ובני עדות המזרח. וכמו שאמר רבינו ז"ל בעצמו (כפי המקובל שכן נכתב ב"מגילת סתרים" שהוא ספר שמסר רבינו ז"ל לתלמידו הגדול מוהרנ"ת על כל מה שירחש עד ביאת גוא"ל): "ווען מיין ספר וועט אן גענומען ווערען ביי די וועלט, זאל מען זיך רעכט'ן צו די גאולה" [כאשר יתקבל ספרי בעולם, שיתכוננו לגאולה].

אך דא עקא כי ככל אשר יגדל הטוב ויתגבר להיטיב, כן יעמוד נגדו הרע להצר את דרכיו. וכפי אשר בכל דור העמיד הבעל דבר מכשולות לדרכם הקדושה של אור שבעת הימים מרן הבעש"ט זיע"א ונכדו רבנו הקדוש ז"ל ותלמידיו, וזאת בעיקר ע"י דברי ריב וקנטור ללא שמץ של אמת שנתגלעו בכל פעם בשולי המחנה - כי מי כמוהו יודע עד כמה דרך אמת זו מצירה לו ולכל כת דיליה - כן עתה אינו שוקט, וכיון שחזקה על דברי לשון הרע שיתקבלו על הלב, עושה הבעל דבר כל טעדי שבעולם להעמיק את הרע ולהגדילו בסלילון האמת, עד שהגיעו הדברים לידי כך כי כל הסובר בשכלו כי צריך לחלוק על רבנו ז"ל - ויש לו מכיר או מודע שנתקרב לדרך רבנו ז"ע - מיד חש הוא צורך להזהיר: "שהרהר מגדולי הדורות חלקו על דרך ברסלב", כשלמעשה דברים אלו הם סילוף האמת.

לכן אמרנו, נטה נא אוזנינו ונשמע לקושת דברי אמת אשר אמרו גדולי וצדיקי הדורות האחרונים, בגודל מעלת רבינו ז"ל ותלמידו מוהרנ"ת, ואת אשר אחזו לגבי מעלת דרכו הטהורה והאמיתית, שהיא דרך סלולה לרבים להינצל מפגעי הזמן - ובפרט בדור האחרון של עקבתא דמשיחא כאשר החושך יכסה ארץ.

וכאן בקשתינו שטוחה לכל מי שיש בידו תוספת ברכה להעשיר את הדיעה אם בידיעות, בספירות ואמרות, וכן הערות והארות והבהרות - יואיל בטובו להעבירנו נחלת הכלל ובכך לזכות את הרבים וזכות הרבים תלויה בו וצדקתו עומדת לעד.

אלקותו יתברך, כי זה בחינת 'פי שניים' שאף על פי שיווד האדם כמו שיווד ח"ו, אם הוא חזק ברצונו והשתוקקותו אל האמת לאמתו, יכול לעלות על ידי הירידה דייקא למקום גבוה מאד, שזהו בחינת ירידה תכלית העליה, כי חסדי ה' לא תמנו, והעיקר על ידי הרצון וההשתוקקות.

נהפוך את כל המניעות לנעימות נצח, להשתוקק לכסוף ולרצות ולאהוב את הטוב האמיתי ועל ידי זה נתקן העבר ונבנה העתיד המופלא בעזרתו יתברך.

לרגל הרחבת המדור "בקרוב קדושים" לתולדות הקדושים אשר בארץ המה, שנודעו בקשריהם לרבינו הקדוש זיע"א לספריו הק' ולתלמידיו, כאשר תקוותנו תאמצנו בעזרת השי"ת להופעתו באופן קבוע, הננו להביא, ראש לכל, מדברי רבינו הק' על חשיבות ומעלת סיפור תולדותיהם של צדיקים ותועלתם המרובה לעבודת השי"ת:

איתא בליקוטי מוהר"ן קמא רל"ד וז"ל: "דע שסיפורי מעשיות מצדיקים, היינו ממה שארע להם הוא דבר גדול מאד, ועל ידי זה נטרה מחשבתו וכו'. גם ניצול מצרות, כי בלבול הדעת הוא בחינת מוחין דקטנות ומזה באין צרות, כי מוחין דקטנות הם בחינת דינין, וסיפורי מעשיות של צדיקים הם בחינת מוחין דגדלות, כמו שכתוב 'ספרה נא לי את הגדולות', בחינת המאור הגדול. ועל ידי זה מטרה מחשבתו ממחשבות רעות שהם נמשכין ממוחין דקטנות, ועל ידי זה ממתיק הצרות והדינים".

ובתורה רמ"ח קמא כתב וז"ל: "דע שסיפורי מעשיות מצדיקים הוא דבר גדול מאד, כי על ידי סיפורים מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך בחשק נמרץ מאד, כי הרשימו עששה אותו הצדיק שמספרין ממנו על ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימו מתעוררת בעת שמספרין מהצדיק והיא מעוררת להשם יתברך בהתעוררות גדול".

וכן ידוע מה שמובא בשיחות הר"ן (אות קל"ח) וז"ל: "שמעתי מפיו הקדוש בעת שדיבר עמנו מגודל הענין של סיפורי מעשיות מצדיקים, שנדפס בספריו הקדושים (בסימן רל"ד חלק א'), ואמר אז שהוא בעצמו זכורנו לברכה עיקר התעוררותו לעבודת השם יתברך באמת היה על ידי סיפורי מעשיות מצדיקים. וסיפר שבבית אביו ואמו הצדיקים זכורנו לברכה היו שכיחים שם כל הצדיקים. כי כל הצדיקים היו מצויים בקהילת מעי'ב' מחמת שהוא מקום הבעל שם טוב ז"ל. ורובם ככולם התאכסנו בבית אביו ז"ל, ושמעו הרבה מעשיות מצדיקים, ועל ידי זה היה עיקר התעוררותו להשם יתברך עד שזכה למה שזכה".

כמו כן האריך רבינו הק' בחשיבות לימוד כל ספרי הקודש ללא יוצא מן הכלל, כמבואר בשיחות הר"ן (אות כח) וז"ל: "ראוי לאדם שיעבור וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וללמוד כולם כדי שיהיה בכל מקום, כמו שנמצא השרים הגדולים שהולכים ועוברים במדינות, ומוציאים הוצאות רבות על זה כדי שיוכל אחר כן להתפאר ולומר שהיה במדינות כמו שדרך השרים להתפאר ולומר: הייתי בורשא וכיוצא בזה. כמו כן ראוי שיהיה האדם בעולם הזה בכל מקומות הקדושים של התורה, כדי שיוכל להתפאר בעולם הבא שהיה בכל מקום דהיינו בכל הספרים הקדושים כנ"ל. ולעתידי בעולם הבא מזכירין אותו כל מה שלמד בעולם הזה".

ובליקוטי הלכות (הלכות שבת הלכה ה אות י"א) כתב גאון עוזינו מוהרנ"ת זיע"א בחשיבות הלימוד והאמונה בצדיקים ובספריהם הק', וז"ל: "אנו צריכים להאמין בכלום, בכל מי שמנהיג ישראל

המשך מעמוד א'

לא די שיתקן את העבר, אלא בכך גם יזכה לעלות ולהתעלות יותר ויותר ממה שהיה בהתחלה. וכדבריו הנפלאים של רבי נתן (שם, בה' הכשר כלים ד-כב): "עיקר הנחמה, שאף על פי שבאחרית הימים האלה יהיה ה' יתברך נסתר ונעלם ונתרחק מאד מאד, אף על פי כן על ידי גודל האהבה וההשתוקקות והרצון הטוב של ישראל, יזכו לשבר כל המניעות הבאים על ידי עוצם ההסתרות, ומשיכו החיות דקדשה שהוא התגלות ידיעת אלקותו ממרחק, היינו ממקום גבוה שהוא רחוק מאד מאתנו, ועל ידי האהבה וההשתוקקות ורצון, נזכה לקבל האמת, שהוא בחינת התגלות

ברכת מזל טוב להר"ר אברהם סולדש שליט"א לרגל אירוסין בן חתונה חתן אלעזר נ"ו עבר בת הדין ה' ר' חזקיה טיגט שליט"א יחד שובח לנצח בן נאמן בישראל בדרך רביו"ק זיע"א	ברכת מזל טוב להר"ר אפרים קצנ"ל לרגל חתונה בן חתן אלעזר נ"ו לעול תורה וטובות יחד שובח לנצח לנצח לחופה ולטעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר שלמה נחמן וויסנשטיין הי"ו לרגל חתונה בן חתן אלעזר נ"ו לעול תורה וטובות יחד שובח לנצח לנצח לחופה ולטעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר יעקב ישראל זילברמן הי"ו לרגל חתונה בן חתן אלעזר נ"ו לעול תורה וטובות יחד שובח לנצח לנצח לחופה ולטעש"ט ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ר נפתלי חוילפין הי"ו לרגל חתונה בן חתן אלעזר נ"ו יחד שובח לנצח לנצח לחופה ולטעש"ט ולרוב נחת דקדושה
---	--	--	--	---